

Сега да ся заврънемъ на земъкъ-тѣ та да видимъ какъ става денъ и нощъ и какъ става та имамы едно по друго пролѣтъ, лѣто, есенъ и зима.

Ние казахмы, че земя-та обыкаля около слънце-то, а заедно ся връти и около себе като нѣкой си хороигрецъ, кой-то ся връти около себе и въ сѫщото врѣмѧ обыкаля наоколо изъ станъкъ-тѣ.

Доклѣ ся завръти земя-та около себе минуватъ ся *двадесѧть и чешире часове* и става денъ на нощъ. Слънце-то освѣтлява само половинѣ отъ земъкъ-тѣ, а друга-та ѝ половина остава неосвѣтлена, защо-то земя-та е валчеста като клѣбо.

На освѣтленѣ-тѣ половинѣ е видѣло или *денъ*, а на неосвѣтленѣ-тѣ половинѣ е тѣмно или *нощъ*. Нѣ земя-та не ся запира, а все ся връти, та малко по малко на тѣмниъкъ-тѣ половинѣ става видѣло или денъ, а пакъ видѣла-та половина влиза на тѣмно и така нататъкъ става рядомъ денъ и нощъ.

А защо-то земя-та ся връти отъ западъ камъ истокъ, то намъ ся чини, че слънце-то и звѣзды-ты изгрѣватъ отъ истокъ па връвять та захождатъ на западъ. Нѣ тука ни лѣжеоко: слънце-то и звѣзды-ты нито изгрѣватъ, нито пѣтуватъ, нито захождатъ, а наопакы земя-та ся връти отъ западъ камъ истокъ. За да разберете това по-добрѣ азъ щѣ Ви кажѫ единъ примѣръ.

На единъ кѣть у единъ тѣмниъкъ станъ окачѣте едно кандинце, па земѣте въ рѣкѣ нѣщо валчесто, напр. единъ тыквѣ, на коиъкъ-то да ся тури да лази една мравка. Ако ся запрете сега прѣдъ кандинце-то на срѣщній кѣть у станъкъ-тѣ, па врьтите камъ кандинце-то тыквѣ-тѣ, щете видите, че на половинѣ-тѣ тыквѣ, додѣ-то хваща свѣтлинѣ отъ кандинце-то, ще е видѣло, а на друга-тѣ половинѣ ще е тѣмно, и